

Είδος: Εφημερίδα / Ένθετο: Β2
 Ημερομηνία: Κυριακή, 28-06-2009
 Σελίδα: 9
 Μέγεθος: 1097 cm²
 Μέση κυκλοφορία: 182630
 Επικοινωνία εντύπου: (211) 365.7000

Λέξη κλειδί: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

ΤΟ ΒΗΜΑ
 ΚΥΡΙΑΚΗ 28 ΙΟΥΝΙΟΥ 2009

ΒΙΒΛΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ/ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

92 | 43 | 9

Ποιος είναι ο Ραμάνθης

Η Ζυράννα Ζατέλη

ΖΥΡΑΝΝΑ ΖΑΤΕΛΗ
Το πάθος χιλιάδες φορές
 Εκδόσεις Καστανιώτη, 2009,
 σελ. 770, τιμή 25 ευρώ

Υστερα από επτά χρόνια και μερικούς μήνες, πιστή στον αριθμητικό, τεχνοκράτορα της, η Ζυράννα Ζατέλη παρουσιάζει το καινούργιο συναρπαστικό μυθιστόρημά της. Το πάθος χιλιάδες φορές, δεύτερο μέρος της τριλογίας της «Με το παράξενο όνομα Ραμάνθης Ερέβους». Ξαναβρίσκουμε εδώ όλον τον ρομαντικό κόσμο της συγγραφέως – ανθρώπους, ζωντανούς και νεκρούς, ζώα, δέντρα και όλα τα στοιχεία της φύσεως –, όπως ξαναβρίσκουμε και τη γλώσσα της, ίσως ό,τι πιο επεξεργασμένο και πρωτότυπο υπάρχει στη σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία.

Σε αυτό το βιβλίο, πέρα από την αφηγηματική πλοκή, η Ζυράννα Ζατέλη – παιδί αγροτικής οικογένειας, όπως η ίδια λέει, για να παραπέμψει περισσότερο όχι σε μια κοινωνική αλλά σε μια λογοτεχνική καταγωγή – προχωρεί σε αποκαλυπτικές αυτοβιογραφικού χαρακτήρα. Και για έναν συγγραφέα του διαμετρήματος της Ζατέλη η αυτοβιογραφία δεν έχει σχέση με μικρά επεισόδια του βίου της. Έχει σχέση με την ίδια τη γραφή, με το εργαστήριο της γραφής της. Σε αυτό το μυθιστόρημα η Λείκα, η ηρωίδα της Ζυράννας, γράφει, είναι ένα είδος συγγραφέα του alter ego. Και το παράξενο όνομα Ραμάνθης Ερέβους, στον τίτλο της τριλογίας, είναι το συγγραφικό ψευδώνυμό της.

Το βιβλίο έχει τρία μέρη. Στο πρώτο μέρος, «Ζώντας και πεθαιμένος», εμφανίζονται όλοι οι νεκροί του προηγούμενου βιβλίου, μια μυστική συνάντηση όπου αποκαλύπτονται σπράσιγα τα χαρακτηριστικά της ηρωίδας. Στο δεύτερο μέρος, «Χιλιάδες στρόβιλοι ουρανού στο μάτι μιας βελόνας», η ηρωίδα «ζει» μέσα από τη ζωή μιας συνομιλήτριας της, ενός σημαδεμένου πλάσματος. Το τρίτο μέρος, «Το παιχνίδι με το εγώ, με το εσύ και με την άβυσσο», ανήκει ολοκληρωτικά στην ηρωίδα. Τι είναι το γράψιμο, αναρωτήθηκε η Ζυράννα. Τελικά είναι η επανεπίθεση της παιδικής μας ηλικίας.

Μέσα στην πλημμυρίδα της μικροσκοπικής λογοτεχνίας που μας κατακλύζει, το μυθιστόρημα της Ζατέλη μάς φέρνει τη μεγάλη πνοή των ανοιχτών πεδίων.

Χ.Α. ΧΩΜΕΝΙΔΗΣ
Λόγια φτερά
 Εκδόσεις Πατάκη, 2009,
 σελ. 370, τιμή 19 ευρώ

Είναι γνωστό ότι ο Χρίστος Χωμενίδης είναι δεινός «παραμυθάς», αλλά αυτή τη φορά, στο όδο μυθιστορημά του, ξεπέρασε τον εαυτό του. Η υπόθεση του έργου για πρώτη φορά δεν εκτυλίσσεται στη σύγχρονη πραγματικότητα. Ο ήρωάς του είναι ένας φανταστικός αείδος του 8ου αιώνα π.Χ., ένας παππούς του Ομήρου, ο οποίος λίγο προτού πεθάνει διηγείται στον εγγονό του τη ζωή του.

Το όνομά του είναι Τίνελλος Ανθρωπίωνος Απολλωνείας και κατάγεται από την Απολλωνία, λιμάνι-αποικία των Μυκονιατών στις ακτές της Ιωνίας. Ο μικρός Τίνελλος έγινε δούλος στο παλάτι του βασιλιά όπου τον είδε ο διάσημος αείδος Αναβάτης και τον πήρε μαζί του.

Από το σημείο αυτό αρχίζει η Οδύσσεια του Τίνελλου. Ερωτες, προδοσίες, πατροκτονίες, απάτες, κλοπές, ναυάγια τον 8ο αι. π.Χ. συνοδεύουν τον φημισμένο αείδο στα ταξίδια του από άκρη σε άκρη του τότε γνωστού κόσμου. Το διάχτυ χιούμορ του συγγραφέα σε όλα τα βιβλία του είναι παρόν και εδώ.

Όταν ο Τίνελλος στέλνεται από τον Αναβάτη στους Ολυμπιακούς Αγώνες για να υμνήσει το κάλλος των αθλητών, δεν παραλείπει να «αδειάσει» τους Μυκηνάους με το τραγούδι του και αντί να τους δοξάσει τους οκτίζει γιατί μπορούν να μιλήσουν μόνο για τις παλιές τους δόξες.

Η «ανθρώπινη κομωδία» είναι ζωντανή σε όλες τις εποχές και ο Τίνελλος χαϊρεύτηκε ήδη ως ήρωας-πρόγονος του Δον Κιχότη ή και του Γαργαντούα.

ΑΘΗΝΑ ΚΑΚΟΥΡΗ
Ξιφίρ Φαλέρ
 Εκδόσεις Καστανιώτη, 2009,
 σελ. 489, τιμή 24 ευρώ

«Ολα όμως να τα περιμένει κανείς σε μια μικρή χώρα που πάσχιζε να κρατηθεί ουδέτερη στα 1916, ενώ γύρω της μαινόταν ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος, οι κατάσκοποι ενεργούσαν πλέον στα φανερά και οι εφημερίδες είχαν όλες εξαγοραστεί...».

Το νέο μυθιστόρημα της Αθηνάς Κακούρη μάς μεταφέρει σε μια παλαιά ιστορία με επικαιρούς απόχους. Ξιφίρ Φαλέρ ήταν η πιο πολυέσδοτη επιθεώρηση και σινάμα το σπουδαιότερο κοσμικό γεγονός στην Αθήνα τον Ιούλιο του 1916. Η χλιδή της έμεινε θρυλική στα χρονικά της αθηναϊκής σκηνής και δοξάστηκε με το πέρασμα του χρόνου ως η αυθεντικότερη καλλιτεχνική έκφραση νεοεποχικών ιδανικών της «προτοεμφανιζόμενης» αστικής τάξης της Αθήνας.

Η συγγραφέας δανείζεται τον τίτλο, ο οποίος παρεμπιπτότως ήταν παραφθορά κάποιου στίχου του Εξαρχόπουλου («Άερ μπαλέρ»), που αργότερα κατέληξε να σημαίνει «ασυναρτοίσις» ή και το αντίθετό του, «σπουδαία πράγματα», για να ανασυνθέσει με έναν τόνο ευθυμογραφικό τα ήθη, τις εικόνες, τα πάθη αλλά και τα παιχνίδια επιβολής που παίζονταν μεταξύ των πρακτόρων, των κατασκόπων και των άλλων ανθρώπων της διαπλοκής, στο παρασκηνίο ή στο προσκήνιο των ιστορικών γεγονότων εκείνης της εποχής.

Μ. Β. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ
Εν μέρει ελληνίζων
 Εκδόσεις Ευρύ, 2009, σελ. 353,
 τιμή 14 ευρώ

Είναι το πρώτο μυθιστόρημα ενός ανθρώπου με βαρύ βιογραφικό: ιστορικός, μέλος της Γαλλικής Ακαδημίας, διευθυντής του Κέντρου Ελληνικής και Ρωμαϊκής Αρχαιότητας και αντιπρόεδρος του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, με είκοσι τόμους επιγραφικών συλλογών, μονογραφιών και συλλογικών έργων, καθώς και άνω των εκατό μικρότερες επιστημονικές συμβολές στο ενεργητικό του. Κορωνίδα αυτόν φαίνεται πως είναι τώρα το πεζογράφημά του, το οποίο μας ξαναφέρει εχθρίστα.

Ο ήρωας του βιβλίου εντλιώνεται στην Κύπρο, κατά την ταραχμένη περίοδο του αντιβρετανικού αγώνα, προσπαθώντας να εξισορροπήσει τις εσωτερικές αντιφάσεις του: την αλληλεγγύη με τους αγωνιζόμενους συμπατριώτες του και τον θαυμασμό του για την αηλική λογοτεχνία, την αφοσίωση στην ανίατα άρρωστη μητέρα του και την έλξη για την ερωμένη του πατέρα του, μαζί με διλημματα που αφορούν τα αιώνια ζητήματα της καταπίεσης και της τρομοκρατίας, της συνύπαρξης διαφορετικών πολιτισμών και θρησκειών και την καταλυτική δύναμη του έρωτα. «Έκανα το λάθος να σε συστήσω ως ρομαντικό Κύπριο, πράγμα που άφησε ψυχρά αδιάφορη την Άννα» συνέχισε περιπαιακικά η Σάρα. «Ως Κύπριο εκατομμυριούχο θα έπρεπε να σε συστήσω, και θα είχε ήδη πέσει στην αγκαλιά σου».

